

Selmeczbányai Híradó.

TÁRSADALMI HETILAP.

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre	4 frt.
Fél évre	2 „
Negyed évre	1 „
Egyes szám ára 10 krajczár.	

Felelős szerkesztő:

VÖRÖS FERENCZ.

Kiadók:

JOERGES AGOST özv. és Fia.

A lapot illető szellemi közelmény a szerkesztőre, az anyagi rész pedig a kiadókra czimzendő.

HIVATALOS HIRDETÉSEK DIJA:

100 szóig 2 frt., centül minden megkezdett 100 szóval 50 krral több.

Magánhirdetések megállapodás szerint számíttanak.

Nyilt-tér három hasábos szerint 10 kr.

Bélyegdíj minden hirdetésért 30 kr.

Kéziratok nem adtnak vissza.

A Szitnyárúl.

A Szitnyárúl kelnek e soraim, de a Szitnyárúl keveset szólnak, mert felszázra terjed bár ormairúl látókörünk, melyen belül a Kárpátok bérezi sötétlenek, másfelől a haza főerének a Dunának hajjai esillámlanak felénk, maga a sziklahegy, melyen állunk, multjában néma, ismeretlen.

Magyar nevében a „szittya“ szót, német nevében pedig (Etzelsberg) a hun király Etele nevét sejtjük; de e sejtelmünk, ha a történelem nyomán haladunk visszafelé, rég mult századok vak homályába viszen, s kutatva a valót, nem ismert világunk érezük nyomását, melyből tudásunkat gyarapító fény sugarát nem lövell, derű nem mosolyg reánk s fedve sűrű fátyollal mindaz, mit tudni vágyunk.

Hasztalanul nézünk ezer évet hátra,

Mert a hagyományok fátylaja kialszik . . .

S a szürke homályból csak riadó kürtszó,

Kardok esattogása, lódobogás hallásik . . .

Egyik fölvetés N. Károly szivtelen frankjainak kardját csatogtatja itt, a mint a vitéz avarok gyűrűjének legerősebbjét foglalják el, más fölvetés szerint a tatárok lovai dobogtak itt, a mikor egész megyék lakossága keresett s talált a Szitnya feunskján biztos menedéket Batu khán vérengző esordái előtt.

Majd késő századok mulva a törökökkel vívott harcokban jelentékeny szerepet adnak Szitnyának az események s az ellenség mozgalmairól innen veszi a tűzjelzést, a mult idők e távirását Balassa Zó-

lyomban, Dobó István a későbbi egri hős Léván, Szondy Drégelyen és a korponai, esábrághi, bozói kapitányok is.

Mindaz azonban tudásnak oly bántóan kevés, hogy lehetetlen sajnálatunknak kifejezést nem adnunk a fölött, hogy ezen oly nagyszerűen kellemes kilátást nyújtó hegynek története még nincs megírva.

E sajnálatunkban velünk osztozik a Szitnya minden látogatója, velünk osztoznak évenként 7-8 százan, kiknek mindenike, legyen az művész, költő, a raugos hiúság, vagy a szenvedés keresztese, itt az Istenhez oly közel

. koszorúját, keresztjét elejti

És, mintha lábait szentegyházba tenné,

Imádvá borúl le, mert az Istent sejti.

Nem kutatjuk a mulasztás okozóit az emberekben, bele nyugszunk abba, hogy a Hadúr dicső népének uralmát nem követte regemondó béke, s a kivesszt avarok „hagyományait nem volt élő, ki megírja;“ de rámutatunk a módjára annak, a hogy e mulasztást pótolunk kell, hogy a hazafinak, ki e magasban az Isten szent természetének szépségeiben gyönyörködik, legyen e gyönyöre teljes, áldozhatván lelkében Istennek és hazájának egyaránt. — Láss a „hat nap alatt“ teremtet, örökre fennálló művön azokat a műveket is, melyek bár századokon át épültek karddal, véren, s a béke idején böles megfontoláson, mégis csak a gyarló emberi emlékezethez nőttek, ezt túl nem élők, de neki oly annyira kedvesek.

E mód az, hogy eszközölje ki turista együletünk a Szitnya-osztály a sz. antali hercegi leváltár hozzáférhetőségét valamelyik monografus tagja részére s ezzel egyidejűleg az engedélyt is arra, hogy a Balassa-vár romjai körül kutatásokat tehessen.

A monografia megírása, valamint az ásátás nem jár annyi költséggel, a mennyit az egylet meg nem bírna. Ahogy felépíthette azt a diszes épületet ott a magasban a jelennek, úgy megalkothatja az általunk s anyiak által óhajtott is a multnak s jövőnek!

Tekints arra nyugotnak, ott látod Zobor és Vak Vazul emléke; amott keletnek Mátra, minden zuga regét mond; de vess tekintetet a haza szíve felé, azon a tájon van egy csekély domb . . .

. alig emelkedő,

Ormán csak fű, nem a bérz fenyeve nó.

Tudja erről még az iskolás gyermek is, hogy e halmon verette sátrát honuk szerzője, diadalmas Árpád; még ennek a kis Tetétlennek is élő minden porszeme.

Csak a mi Szitnyánk, mely annyi hős tettnek szolgált egykoron kiripító fészkeül, ez maradjon néma, ismeretlen!?

A regemondó béke idejét éljük, le a százados porral a titkot őrző actákrúl, hadd szóljon a rege a rég letúnt időkről, a hős Balassák, vitéz Kolháryak tetteiről!

V. F.

TÁRCZA.

Mikor az ember házasodni készül.

Tisztelt Szerkesztő úr!

Ne ijedjen meg kérem, nem akarom meginterviewolni, hogy a „Selmeczbányai Híradó“ szellemi életének titkát tárja fel előttem; nem akarom az uborka saison erőltetett phrazisaival szaporítani a szerkesztői papirkosár tartalmát. — még csak „nőegyleti kéré postát“ sem küldök a nyakára, csupán azt akarom megírni, hogy utat-kozom.

Hát hiszen az igaz, hogy ez nem közérdekű dolog, de szoros összefüggésben van az én irói pályafutásom ezen botlásával, mert ualmában az ember még a Pegaszusra is felkapaszkodik s a a költsézet muzsája különben nem esköllta is homlokon, megírja dagadó kebelhelt a tárczaezikket. — Es mikor a lángész eme kitörése többé vissza nem fojtatható alakban kezd működni, akkor veszem észre, hogy voltaképen miről is akarok én írni!

Ezt a témát „esame nélkül“ már sokan agyonsepelelték, furdóli levelet igazság szerint csak furdólból lehet írni s mivel a Csilliz vizét a legmerészebb phantasia sem képes furdóképesse avatni, erről tehát lemondok s adom a czimet ebben: „Mikor az ember házasodni készül.“ — Nagy dolog az uram — mondani rá a palóez atyafi és igaza lenne, ha már azt mások is régen nem fogadták volna el igaz tétel gyánút.

Mikor boldogult egyetemi hallgató koromban Budapesten olykor „séta-ebédek“ rendeztem az Andrássy-úton úgy a hónap vége felé, eszembe jutott milyen jó volna házas embernek lenni! Valószínű, hogy akkor nem annyira az agy-, mint inkább a gyomorban fogamzott meg ez a vágy s egy-egy palota kupolájára szivesen húztam volna fel a jeggyűrűt s élettem volna keblemre a telek-könyv lapján leendő anyósomat.

Szegény anyósok! Miért is bánt titeket ennyit a világ? Pedig nekem erős a hitem, hogy ma a gőz és

villany korszakában léteznek jó anyósok is. — Merész állítás, — sok marok szorúl össze a hátam mögött, de azért én állok elébe!

„Mikor az ember házasodni készül“ mennyi van ebben kifejezve. Az ideál arczképe legalább négy példányban van meg. Az iróasztalon, az úgy felett, a tárcza leg-rejtettebb részében s a kiket nagyon elővesz a buzgóság még talán az imádságos könyvkibe is tesznek egyet belőle. Nekem ugyan ez utóbbi bajosan hozná eszembe a „memento“-t, mert észintőn megvallva nekem nincs imádságos könyvem; hanem azért olykor én is elfutylóm azt a nótát, hogy: „Reggel estve összeszettem kezemet, imádságba foglalom a nevedet sat.“ s igazhiívő lelkeimnek ez is megadja a nyugalmat.

„Mikor az ember házasodni készül“ akkor megszünt köznap ember lenni; akkor mindég magasabb szempontból tekint a világot. Kifizeti hitelezőit a menyire lehet, nem iszik bort, megfogadja, hogy soha más leányra, asszonyra nem néz, csak a választottjára, — ha ezigány-nak fizet, ötven perzentet levon a leendő familiája érdekében, — világnézetit megváltoznak s elmondhatja az egykori profesor szavaival: „Kezd az erény útjára vete-medni.“

Naponta háromszor megcsinálja az évi mérleget, — kiszámítja, hogy a plus-ból mennyi telik nyári, mennyi téli kalapra, — hány méter fát lehet feltölteni egy esztendőben, mennyi jut az előre nem látható kiadások rovata-ba s ezekből mennyi lesz később pozitív tételek czimén elkönnyelve; kiszámítja a tej kontót, hogy hány-szor lehet csinálni egy héten tejes kenyeret s hány-szor kell reggelizni a külszin biztos megóvása végett csak tejet, — gyököt von a borjú és marhahús árának különbözetéből s felsőbb mathematikai pontossággal vezeti kiadásai rovata-t addig is, míg majd a cassa kulesát átveszi, a mint az minden jó háznál — azt hiszem — szokás, az asszony!

„Mikor az ember házasodni készül“ akkor se' lát, se' hall! Nem hallja, hogy a pletyka hány százfele alak-

ban hordja körül őt meg azt a másodikat: — nem veszi tudomásul, hogy egy némely jóakarója milyen szánalmas mosolylyal kísér — csupa tiszta jóakarattól — ha végig megy az úteán s egy-egy élethebbre körözött nyelvecské még azt is kéri: „Nem ösmerik kérem ezen embernek vagy családjának multját? Hallották ezt, vagy amazt? De hiszen az berzasztó. Hová tette az az ember — az a leány az eszt!“

És Európa sorsa a kávé mellett el lesz itezve!
„Mikor az ember házasodni készül“ akkor az idő-átok világában veszi ki hónapos szobát. Ha a fészket tatarozza, a melybe majd elhozza a párját, figyelme kiterjed mindenre. Hogy lesz az neki kedvesebb, — talán így jobban fog tetszeni, vagy talán úgy lesz vonzóbb. Ha egy egy képet akaszt a falra s a „Gegenstück“-je 2 czentiméterrel lejjebb talál fellelvődni . . . malheur! Az egyik szöveget újra ki kellett húzni a falból, — három tenyéryni lehull a falfestésből . . . vége a családi boldogságnak!

Szépén befestette a padlót is. De hát ki tehet róla, ha az emberi haladás a tintát már régen felfedezte, s mikor a földnek állandóan vonzó ereje van. Mennyi bosszúságot okoz egy ilyen makula.

„Mikor az ember házasodni készül“ akkor leszül az általános értéke a nullára. Bemutatják lányos háznál; — csupa mosoly minden, a míg a keztyű a kézen van, de a házi úr biztatására le kell vetni ezen modern vilámbírá-t s rá kell gyujtani az elébe tett trabuccóra! . . .

És tessék őt perezz mulva megnézni a compániát!

A leány dolgot talál a konyhában, — a mama éppen befőzéssel van elfoglalva, a házi gazda emlegeti, hogy fene drágák most ezek a komisz szivarok s igaz-tottan gyűri zsebre — jótékony ezdra — a levágott szárvávegt! . . .

De van az embereknek egy kathegoriája, a mely kebleire ül mint bajtársat. Ezek a nős emberek. A sok jó tanács csak úgy dől az ember felé ezek körében. — „Derék, derék, hogy bedlész közénk ücsöm, mondja az egyik. „Szegény fiu, kesergeti a másik. — „Aztán vigyázz

Hóni ipar.

II.

Somogy megye törvényhatósági bizottságának legutóbb tartott gyűlésén több községi képviselőtől tartozta került törvényhatósági jóváhagyás végett tárgyalás alá; a bizottság jóváhagyta ugyan a községi határozatok azon részét, amely szerint tűzoltó-eszközök beszerzését elhatározták, de megtagadta a tűzfeszkendők beszerzése céljából egyes gyárosokkal kötött szerződések jóváhagyását és azon határozatot hozta, hogy ezenül a községek részére az alispán fog nyilvános árjelét alapján tűzoltóeszközök beszerezni.

Ezen határozat hozatalára az nyújtott okot, hogy a belügyér arról értesült, miszerint néhely gyárosok az erre vonatkozó miniszteri rendeletben meghatározott mennyiségű fesszkendőknel silányabbakat adtak el a községeknek és ezek árban a községi előjáróktól váltakozóan.

Történet azonban néhely községek részéről oly beadványok, melyek nemcsak azért voltak teljesen szabatosak, mert a gyáros által szállított fesszkendők az előírásnak teljesen megfelelők, oleók és a részben kötelevényekben kifejezett vételár után csak 0% kamat számított, hanem az üzlet megkötése ellen alakítg sem tehetni kifogást; mert az előjárók által kötött szerződések a községi képviselőtestületekben tárgyalva és jóváhagyva lettek; sőt, hogy az ellenőrzés a felsőbb hatóságok részéről se hiányoznak, a községeknek az illető gyárossal, Tarnóczy Gusztávval kötendő üzletet az illető járáros főszolgabírót ajánlották.

A főszolgabírák tehettek ezen ajánlásukat; mert Tarnóczy gyártmányait a miniszter megvizsgáltatván, teljesen jóknak és megfelelőeknek találta s ezt a törvényhatóságokkal tudatta; ennek folytán pedig Somogy megye alispánja a belügyér által is ajánlott Tarnóczy-féle tűzfeszkendőköt ajánlotta a községeknek; s mivel a tűzoltóeszközök beszerzése sűrű volt, a miniszteri rendelet szerint az alispán már nagy izben sürgette meg a községeket, hogy a jó és olcsó Tarnóczy-féle tűzfeszkendőköt, a hol szükség van, szerezzék be.

T-hát a törvényhatósági bizottság máshová ezüldözött és máshová lött; mert azt akarta elérni, hogy eleget téve a miniszteri rendeletnek, lehetetlenné tegye, miszerint a községeket bizonyos gyárosok silány áruikkal beszállítsák; a vételár régión értékesítésük váltókkban a községektől ezek nagy veszélyére azonnali fellevegyék; — a helyett azonban azt érte el, hogy a községek helyesen megkötött szerződéseiket megsemmisítéssel kárt csúfát a községeknek, a melyek olcsó áron jóminőségű tűzoltóeszközökreki vásárolták és kárt okozott Tarnóczy gyárosnak is.

A „Somogy” (ezen kormánypárti lap) élesen támadja meg a Tarnóczy-gyárt bizonyos érdekszövekeket javára, mely támadás közvetve gyárossal a kormány, az alispán és az összes közigazgatási tisztviselők ellen, mintha azok a Tarnóczy-féle gyártmányokat nem tisz-

tességes indokból ajánlanák. Hisszük azonban, hogy a „Somogy” gyárossal épügy nem fognak ártani a kormányának és Somogy megye főtisztviselőinek, miékként azok nem ártanak Tarnóczy-nak, kiért hangosan beszélnek a már sok helyütt beszerzett tűzfeszkendők, a melyek sokkal jobbakk (és törvényes úton szerzettek be) mint a „Somogy” által dédelgetett „váltós” gyáros fesszkendői.

Meg vagyunk győződve, ha az alispánok a községek tűzoltó-szerelővényeinek megfelelő minőségben való beszerzése céljából fognak a községeknek tűzoltógyártat ajánlani, a választás Tarnóczy Gusztáv gyárára fog esni; mert már helybenyitott dolog, hogy a községeknek szállított tűzfeszkendők közül a Tarnóczy-féle gyártmányok a legjobbak és mind aránylag, mind általában a legolcsóbbak.

A községek tüzbiztonsága hozza magával, hogy tűzfeszkendőkkel s tűzoltóeszközökkel igyekezzenek megokotni melióbb ellátni; azért igen célrányosan és jogosan eszelkesnek, ha a törvényes formák és a község gazdasági előnyei szemmel tartásával, Tarnóczyval kötnek szerződést s tartózkodnak azon gyáros gyűnökeinek ajánlásait elfogadni, a kik ellen a községeket a miniszteri rendelet óvja. Dr. Ajtay György.

K Ü L Ö N F É L É K.

— Stefánia főhercegnő özv. trónörökösűné e hó 25-én reggel hagyta el Szt.-Antalt, a hol fenséges rokonai körében két hetet töltött. A lefolyt heten Szklens fűrdőt is meglátogatta s kirándulásokot tett szép vidékünkön. — Ezuttal nem vasiton ment G.-Benzenczére, hanem a Coburg hercegi pár, Bellegarde gróf, Széchenyi grófnő kíséretében kocsin. A városi hatóság ezáltal semmi intézkedést nem tett ő-fenségre fűrdőzetére, mivel ő-fensége kerülni akart ittlete alatt minden hivatalos fogadtatást. Elmenetelőről eleve értesítette az udvarmestert hivatal Bées és Budapest főváros polgármesterét s törparanesnokát. Ő-fensége Ruttkán keresztül, hol ebéd volt megrendelve, Déesbe s onnan Luxenburgba utazott.

— Coburg Lujza kir. hercegnő belépett a F. M. Közm. Egyesület alapító tagjai közé. A gyűjtő iver Dr. Terray Lajos kincstári orvos, mint család orvos mutatta be ő-fenségeknek, ki az egyesület céljairól értesítve azonnal 100 forintj alótványt irt alá, melyet a központi pénztár fog az egyesület nyugtájára kifizetni.

— Coburg Fülöp herceg tűzoltó-főparanesnok. A szt.-antali örök. tüzoltók küldötték Rády Antal főparanesnok, Finauer Mihály paranesnok és Pokorny Pál a hó 24-én tisztelgtek Coburg Fülöp kir. hercegnél, felkérve őt a tiszt. főparanesnokság elfogadására. Ő kir. fensége kegyesen fogadta a küldötteket s nemcsak elfogadta a tiszt. főparanesnokságot, de pártfogásáról is biztosította az együletet.

— Lelkészek kinevezetése. A hodrusbányai r. k. plebániai hivatalra helyettesül Dadek József selmecz-

bányai r. k. káplán, Selmeczbányára pedig káplánná Baross Miklós tanár nevezetett ki.

— Távíró-vonal Selmeczbánya és Léva között. E vonal nyomonjelölék bizottsági megállapítása a múlt héten történt és pedig Selmecz és Pjerg között oly eredményel, hogy az e hó 23-án megejett helyszíni szemlélő a bizottság azt javasolja, hogy a vonal Pjerg községben, a kincstári orvosi lak szomszédságában felállítandó oszloptól az országút jobb oldalán a bányaigazgatósági raktárig fog haladni, honnan, tekintettel az országút jobb oldalán álló topolya fasorra, melynek legnagyobb részét el kellene távolítani, az országút bal-, egészen fa mentes oldalára fog átvézetetni. A vonal felállításához szükséges oszlopok az országút mentén olykép állítandók fel, hogy se a közlekedést ne akadályozzák, se a fennálló műtárgyak és az úttest tartozékainak rendeltetését ne csorbítsák, vagyis az út, illetve utak szelvéte a viszonyokhoz mérten 0.30—0.50 m. távolságban helyeztessekel el. A bizottság véleménye szerint a távíró vonal nyomonjelölés előfők vagy kivágandók, vagy 1 méter távolságra olykép galyazandók le, hogy a vezetek mindeütt szabadon és hűbörtlenül haladhasson végig. A városban részint szépsézetit tekintetből, főkép azonban a korlátolt és kedvezőtlen helyi viszonyok miatt az oszlop felállításától el kellett tekinteni és így a vezetek itt az épületeknek alkalmazandó fall tartó vasakon fog a posta-és távíró hivatalig vezetetni.

— Játékonyezöld hangverseny. Vihnye fűrdőben e hó 25-én játékonyezöld hangversenyt rendezett Osovsky Mária úrnó egy építendő új kápolna alapja javására. A hangverseny műsora a következők vala: 1. Alkalmi megnyitó beszéd: Osovsky Mária úrnó. 2. „Romance”. Rubinstintól. Zongorán előadja: Tost Ilona k. a. 3. a. „Ave Mária”. Gunoldt, b) „Romance”. Konti Józseftől. c) „Ki esketett meg hát?” a cigányláró operettől, Strauss J.-tól, énekl: Perényi Irma k. a. 4. „A róza temetőse” Várdy Antaltól, szavalja: Plachy Brigitta k. a. 5. „Magyar rhapsodia” Székelytől, „Le ros-signe!” par Liszt, zongorán előadja: Kopp Adrienne k. a. 6. „A szárazkottó kisasszony” monolog, Gabányitól, szavalja: Lehoczy Elma k. a. 7. Népballad, hegedűn előadja: Sárgy György esendőhadnagy. 8. Magyar népdalok, énekl: Perényi Irma k. a.

— Anna-bál. Vihnyére a mai Anna-bálhoz számosan kűszölnek városunkból is. Különösen az akadémiái ifjuság körében fogadták szivesen a bál híret s így bizs-szúk, hogy táncosban nem lesz hiány.

Tűzfeszkendő próba. Nincs hasznosabb gép a korszerű községi életben, mint a jeles tűzfeszkendő; mert a míg bármelyik más házigép rendszeren az egyedet, vagy pedig a voltaképi esáladót szolgálja, a jeles tűzfeszkendő minlennél inkább védi a községeket. Ez kulesa annak, hogy minden jó, derék honfi teljes szívvel örül annak, ha értesül arról, miszerint hazánkban itt, vagy pedig ott sikerült próbát; mert a nem jól működő tűzfeszkendők

az asszonyra, így beszél a harmadik. „Mindjárt az első kívánságát tagadd meg”, ajánlja a negyedik — és Isten tudná mit rebege az ötödik, hatodik és a többi.

Mikor pedig esőndes estevén magában áldogel a férj jelölt, képezte elragadja a jövőbe! Lelki szemei előtt áll ama kis kőr, a melytől anyai boldogságot remél, a melyért fáradni, dolgozni óhajt, hogy hivását betöltse. Előtte áll a szerető nő mosolyával, — hallja a gyermek kelését s már előre remeg azon esélyektől, melyek az ő képzelt kis menyországnak megfontolt lesznek! Ósmeri az élet küzdelmet, — tudja, hogy az élet után nem csupán rózsá nyílik, de tövises is teremnek. — és mégis-mégis csak az az egy óhaj töli be lelkét, vajha itt volna már az, a mi örömben bánatban egy — közös!

Hja kérem! Ilyen állapot az, mikor az ember házasodni kűszül.

G . . . y G . . a.

Árnyra fény.

— Elbeszélés. — Irtá: Schauschét Gábor. (Folytatás.)

— Legyenek nyugton; egy évig nem fogok alkalmazkodik; de ma, ha nincs ellenre, maradok még. — No, csak az kellene, hogy így büszsázzál tőlünk; nem kell ám azért annyit törődnöd a feleségem duzzogásával (persze, hogy tudta, hogy Elemér megy.)

Ebédnél láthatta Elemér, hogy keresztanyja értesítve van arról, hogy ez becsulátogatása; a hétügy korona magasából leszállott hölgy ma rendkívül ideges volt; magas homlokán egy rető állandosult; énként szemét kedvetlenül szökte Elemérre, finom, keskeny újjai néha idegesen labráltak ruhája fedrálval, hangja izgatott volt, észrevétlenül, ezékszási esípősek.

— Nos Törökhalny úr (a keresztapának) tehát ismét a fővárosra. Nemde vígyádotott is ebből az unalmas falusi magányból oda, hol jobban érzi magát.

— Pastre nines, mi vezonara, itt pedig minden egyes rög kedves nekem, s nem is hagyom el szivesen.

— Hogyis né, kinek oly kedves szülei vannak, főleg oly szilárd elvű atyja (itt megállt Kenderéryné, hogy megfigyelje a mérgegyűl hatását; jött még több is) az nem kíváncskozhatik a főváros igazató szórakozásai után, melyeknek csak igazán próbált jellemnek tudnak ellentálni.

— Igen kelételesen, négságsos asszonyom, ha ily elökepet ajánlaná. — Nos a példa igen közel, kedved legjobb barátja, báró Rennefels.

Elemér nem szült közbe, csak átfutott agyán az az idő, mikor együtt udvarolgattak annak a kis színésznőnek, míg Sieghert háttérbe nem szorult, együtt ünnepeltek mindenféle libatókat, melyeken Sieghert volt a leghevesebb és legkitartóbb, együtt mentek át mindenem, min a koruk és rangjukból ifjunak át kell gázolnia, s az a szerencés, ki csak bukógj súlyel, míg mások elmerülnek.

— Rangjához méltéan élt — folytatá a jóindulatu hölgy — s mégis a leglétsébb megütőzkést keltő kalandot sem lehetett róla hallani; nem tette őt elbizottá, hogy nagy vagyon örököse, tehetséges derék ifju s bármely hölgy megfizetése érhető magát, ha (ez megint Alice-nak szolt) kezét felajánlja. S így ment ez tovább; Elemért kínozta a tudat, hogy e túszurásófat Alice-nak is át kell szenvednie, lántotta, hogy titkolózniok kell, de azóta, hogy elkeseredésében néha-néha letért az egészen sima útról, nem számíthatott Kenderéryné előtt tetszésre; turt és nem mutatott semmi kellemetlen érzést.

Ebéd után szivarozás közben az öreg úr, még néhányszor bizonyozta, hogy mennyire kedveli a békességet, s ezután szabadjára hagyta Elemért, ki szietett is az alkalmaztatásánál, hogy észrevétlenül jussón a kertbe; tudta, hogy Kenderéryné lakosátaljának ablakai a kertnek más részére nyílnak, s e tekintetben nyugodtan indult a körönd felé.

Nem kellett sokáig várnia; látta, mint világit a fehér ruha a bokrokban keresztül, s néhány pillanat múlva ott állt előtte Alice.

— Köszönöm Alice, hogy megtette a mit kértem, s forró kézesókkal pecsételte meg háliját. Alice esőndesen visszavonta kezét.

— Elemér kérem, mondja el röviden, a mit akar, mert mindkettőnkre kellemetlen volna, ha anyáta megtudná, hogy mi itt találkoztunk.

— Oh Alice komoly, nagyon komoly dolgokról akarok szólni; atyám szigorataim sikerült tette függőék, hogy lesz-e többem az ő jóvólétából a kis akácosz majornál. Elképzelheti, mily leverő ez reám nézve, ki az egyetemmel nem sokat tőrűdtem addig, míg maga vissza nem jött a zárdából. Mint a térelgyőnek a szelid fényű esilag, mint az elepedének az üdítő ital, mint rabnak az egyedüli napsgúr; az volt nekem a maga közellete. Oh, ne piruljon el, fölemelt, megmentett s én ma akartam szülei előtt felajánlani azt a szívet, melyet maga tisztított meg a salaklót; de most nem tehetem, anyja előtt tönkre van téve jó hírem. S atyám hajthatatlan. Elvihetem-e magammal azt a tudót, hogy érdemes fáradnom, küzdenem, s a küzdelmet maga jutalmazza meg azal, hogy szeret, hogy anyám lesz.

— Igen Elemér (s ha reszkettet is) egy kicsit a hangja, de utána tette hisz tudja, hogy szeretem.

— Térdemen szeretném meghálálni ezt a kedves ösztönöséget; de Alice, Aliceom, ha fáradozásomat nem kíséri siker!

— Bizzék bennem, mint én bízom magában; köny-szeretni nem fog senki, még anyám sem; s azt hiszem, hogy Ábris bácsi sem lesz oly túlszigorú, hogy ne lehetne megkérlelni.

Oly elragadó szép volt a léány, mikor minden érzélgés vagy tetetett hidegség nélkül mondta e szavakat; ruháján, haján a lombokon átszűrődő aranyos zöld sugárkák pihentek, egész alakján fenségség nyugalom ámlott el, csak a szűz arcz pirulása, hangjának gyenge reszketele árulta el, hogy meg van hatva a nyilatkozattól, melyről tudta, hogy be fog következni, de mely kétszeresen ünnepeles megindító színezettel bírt Isten szabad egye alatt,

már igen gyakorta voltak egyedüli okai a rémitő pusztulások meg nem gátolhatóságának: tűzvesz alkalmaival elbizakodottá tette a tűzfőtökeket a tudat, hogy van tűzfűcskendőjük, amely azonban a méltán követelt szolgálatot nem bírta teljesíteni. Ez ok miatt leírhatatlan fontos a tűzfűcskendők befűtésiállásánál rendkívül elővigyázatossá lenni s csak első rangú gyárlób (tudjunkkal ilyen eszupán egy van honunkban) szerzeni be a korszerű tűzfűcskendő leghatásosabb eszközeit. A napokban Kolozsvártól pompásan sikerült kísérleteket tettek a Trencsényi-park kútya előtt: két tűzfűcskendővel, két hydroforral s két „falusi-fűcskendő”-vel. A kísérleteket nagyszám, előkelő, értelmes közönség nézte végig, amely valóban el volt ragadtva az említett tűzfűcskendők rendkívül szabatos és biztos működése által. Ezen pompásan sikerült kísérleteken a kolozsvári tűzfűcskendőségek több tagja szintén jelen volt. Mind a hat tűzfűcskendő Tarnóczy Gusztáv budapesti tűzfűcskendő gyárában készült; s így voltaképp biztosra volt vehető, hogy kitűnően működnek. A kedvezőtlen, nagyon sebes időjárás dacára ezen, szinte elpusztíthatatlan, oly erőse vannak készítve, tűzfűcskendők az igen vastag vízugarat 35—36 méternyi távolságra lövelték. Nagyszerű eredmény! A tűzfűcskendőkön méltán tánt föl a Tarnóczy-féle szabadalommal ellátott kenelzár, mely azt teszi lehetővé, hogy a teljesen beiszaposodott szelap csak 20 másodpercz alatt is alaposan tisztítottassék ki. Ezen pompás gépek, amelyek honi gyáriparkunk méltó díszére szolgálnak, nevesek jobbaknak bizonyultak az összes többi hazai készítményeknél, gyártmányoknál. Sőt fölmutatják kitűnőségére a legkeresettebb külföldi gyártmányokat is. Ha pedig látba vetjük azt, hogy ezen tűzfűcskendők ára jelentékenyen olcsóbb, mint más műhelyek, gyárak készítményeinek árai, valóban nem tudjuk: Tarnóczy Gusztáv országgyűlési képviselő szakavatottságát, mely által képesítve van ily tökéletes gyártmányt állítani elő, csodáljuk-e inkább, vagy pedig önzetlen hazafiságát, hogy kitűnő gyártmányainak vételárát sokkal olcsóbbra szabta, mint más műhelyek s gyárak.

— Beirások. Az új közpéiskolai rendtartás szerint a helybeli kir. kath. nagygymnasiumban az 1890. I. tanévre a beirások f. évi szeptember-hó 1., 2. és 3. a délelőtti órákban, a javító vizsgálatok pedig augusztus-hó 30-án délelőtt és délután lesznek.

— A helybeli kir. kath. nagygymnasiumi segélyező-egyesület a jövő tanévben is fog élmezést (éledést és vacsorát) és esetleg más segédeszközöket nyújtani. A tápdíj a választmány határozata szerint marad a régi. azaz évi 50 frt, mely összeg havonkénti részletekben (5 frt) előre fizetendő a tápdízetési pénztárnál (Tek. Petritschek Tivadar kincstári szertőrségi úrnál). A szorgalom és anyagi állapot minőségét szerint azonban a felvétel fölön, sőt teljesen ingyen is történhetik, mi felett a f. évi augusztus-hó 20-ika körül tartandó választmányi gyűlés hoz határozatot. Felvételre valláskülönbség nélkül minden szegény, szorgalmas és jóivoletű tanuló

a vasárnap délutáni esőnd közepette. Nem ellenkezett, mikor Elemér odavonta őt gyűgöndben keblére s egy adott és visszaadott esők után kezét adtak egymásnak s pár pillanattal szent hallgatás után Elemér, kiből több volt a valódi lovag, mint a szalonhős, nem ellenkezett, mikor Alice távozni akart.

— Istén vele, Elemér!
— Adjja meg az Istent, Alice!
Elemér ott maradt, nézett a tova libbenő kedves alak után s mély sóhaj szakadt föl közből, mikor Alice visszafordította nedvesfejnű szemét.

Elemér alig lépett az öreg úr szobájába, egész özőne fogadta a szemrehányásoknak, hol járt; miért nem jött, mit ábrándozott, most már egyezt körülmehegett volna. Az öreg úr vendégét a tisztelőndőt és a doktort Elemérrel együtt kivizsgálta a hiús, visszafordult befutott kertiágyat, hol egészen szabadnak érezte magát; ha neje meg tudta őt fosztani szabad akaratától, a rendes turokpartibot nem vonhatta meg, mert idegét és vallásossága nem engedte meg, hogy a két rendes játszóatás ellen, (kikhez mindig hozott az öreg úr által elősegített véletlen harmadikat) szokott erőveléle lépjen fel.

Könytelen-kellelten játszótt Elemér és szórakozottsága főleg a doktort bosszantotta, ki rendesen partnere volt, s kinek Elemér leította a huszonegyszáz. Az öreg úr s a tisztelőndő még csak gyengén támadtak, de a doktor — a szakmájából emberek néha szakasból kiméletlenek — kijelentette, hogy Elemér ügytelenből játszótt, mint mikor öcséink egy erdőben látkák a gorillával. Elemér föl sem vette a derék doktor kifakadását, de a tisztelőndő nem hagyhatta szó nélkül, hogy előtte Darwin tanárt csak távolról említsék is; mint rendesen összetűztek, csak úgy röpködött a sok atheista és vaskalapos, szabadkőműves és jesusita, míg az öreg úr a játék érdekében le nem esillapította a haragzó feleket.

Máskor jóízűt mulatott volna Elemér a naponkint megújuló eszeletapón, de most igen kellemetlenül érezte magát e szövöltés közben, mikor szeretetű volna egyedül

tarthat igényt, ki tanulmányait az itteni kir. kath. nagygymnasiumban folytatja. Felhivatnak tehát mindazok, kik az egyesület nyújtotta kedvezményekben részesülni kívánnak, hogy a szabályszerű mellettekekkel, t. i. iskolai- és hatóságilag kiállított szegényeségi bizonyítványval ellátott s a selmeczbányai kir. kath. nagygymnasiumi segélyező-egyesület választmányához címzett folyamodványaikat az egyesület elnökségéhez (a gym. igazgatóság-hoz) legkésőbb f. évi augusztus-hó 15-ig annál is inkább nyujtsák be, mert a későbbben érkező, vagy nem kellően felszerelt folyamodványok tekintetbe nem vétetnek.

— A helynevek magyarosításához. Lapunk előbbi számának „Hibalkái s étá” ez. kis közleményére Erdély távoli vidékeről né versceket kaptak ismeretlen közlő:

Hibalkának két hibája,
Ugyanis a Pésch kapuja
Meg a magyar név hiánya!
Igy mondja a Híradó.

Amazt toldozz, foltoztogajta
Jogtudósok tudománya,
Reméljük, hogy nem hiába. — —
S nem akadna névadó?! — —

A Hibalka: hibás s étá,
Sini is sok ezek lába
S nevét a természet adta;
Nem is láb alá — való!

Maradjon hát: Hibás s étá
Magának is sok hibája,
[— Sok hiba is esett rajta. —]
Szóval e név talált! —
És a Nyelvtörnek is jó. — — —
Mit mond erre Híradó??????????

A Beküldönék verselése ellen volna ugyan szavunk, de intencióját, mely e kedvelt s étá nevének magyarosítására irányul, mi is helyeseljük, s a Felvidéki Híradóban többször hangsúlyoztuk, helyeinek magyarosításának szükségességét. Egyébiránt lapunk legközelebb fölveti ismét e kérdést, s hiszünk, felszólalásunknak eredménye is lesz. Jól esik tapasztalunk, hogy működéslünk a távol Királyhágón túl is figyelemben részesül.

— A színhelyi kirándulásnak e hó 20-án, melyet lapunk előző számában jelztünk, az idő nagyon kedvezett s így mi kitűnő élvezetet találtunk a természet csodás szépségében. Volt is ám kelte a nagy távolsónak, mely e szép haza mindn részéből a legzebebb tájképet varázsolta előnk gyönyörűségünkre. Dr. Téry elnök sem nyugodott a nevé viselő zilka megmészása után, hanem fíradhatatlanul végezte felvételeit a sziklák között. A mintegy 60-át tevő gyermekserog ungvá lepte el a hegy fennsíkját, szedve annak egyetlen gyümölcsöt: az afonyát.

— Hány lapot jártunk? Selmeczbányán ez idő

lenni, s végtelen halat adni jó sorsának, mely ma oly kincses ajándékozta meg. De nem volt vége a mai nap megpróbáltatásainak; erős férfileptek alatt ropogott a kavics s meglépett a bejáratnál Ronnenfels Sieghert; pendája volt Elemérnek; ez a sötét, amaz a világos jelleg képviselője: termete erősebb, haja vörösbé játszó, világos szöke, bajusza, szakállja gondosan ápolva; általában esines ifjúnak lehetett mondani, csak világoskék szemében láthatott a figyelmes szemlélő valami bizalmatlanságot keltő fényt, valamit, mi azt mondta: „Vigyázz, sokáig tudok tűnni, várni, lenni az alkalmára, de ha nem akarok többé parancsolni, akkor készüél a csapásra.

Persze mindjárt meg akarták fogni ötödlüknek, de ő nem fogadta el a marasztást; majd később, most dolga van, egy esomó ünnetet hoz nagyönyénjétől meg hungtől (a két év előtt medvőtől szótépett Tagányi báró özvegyétől).

Uzsonna alatt hallhatta Elemér, mennyire kegyeli Kenderérynek Sieghertet; ott volt kijelölve helye Alice mellett s nem is mulasztott el semmit, mit udvarias embernek tennie kell, ha ifjú högy a szomszédja; s Elemér először érzett szívóben keserőséget Sieghert iránt. Alkonyodott, búcsúztak s a pillanattal később azzal csak annyit mondott Alice: „Óvakodjék Ronnenfelstől.”

Ismét Sieghert, mindenki ezzel jó eleje, mindenki óvja, inti, ne bízzk benne. Másnap, mikor futólag buszított Siegherttől, elmondta neki atyja elhatározását, de a felkere nehezülő árny nem engedte, hogy Aliceval való találkozását is elbeszélje barátjának, ki arra a halvány észlázra: „Te is udvarolsz Alicenek!” a megsértett jó barát nemest méltatlankodásával felelte:

— Igy ismeresz? Hisz tudom, hogy szeretted; azért hogy Kenderérynek kitűntet, nem kell azt gondolnod, hogy meg akarom gútni boldogságot!

Elemér engesztalóleg nyujtott neki kezét s gyannya elvonult, mint a felhő a nyári égről, s csak később tudta meg, hogy kár volt az ő Sieghert barátját beavetni atyja terveibe.

(Folyt. köv.)

szerint a magyar napi lapok közül a Budapest 9. Budapesti Hirlap 81, Egyetértés 11, Nemzet 6, Pesti Hirlap 31, Pesti Napló 7 példányban jár.

— A legeteltési tilalmat városunk területén Arthold Géza rendőrkapitány, miután arról győződött meg, hogy a szájsz és körmőfajás betegsége városunk területén már megszűnt, feloldotta, elrendelvéu ezt megelőzőleg az istállóktól fertőtlenítést a miniszternek részéről előirt módon.

— Vászár betiltása. A szarnócazi marhavásár a még mindig több helyen uralkodó szájsz- és körmőfajás miatt betiltatott.

— Vihnye fürdő látogatóinak száma e hó 17-én 834-et tett.

— Hirtelen halál. Csieni Ádám itteni czipész neje e hó 22-én kiment az erdőbe fáért, a hol, mivel sokáig nem tért vissza, férje keresésére indult. Meg is találták és pedig egy fa alatt holtan. Szélhűdés vetett véget életének. E hó 24-én temették nagy részvét mellett.

— Kolera nostras esete merült fel városunkban e hó 13-án. Egy 7 éves lányka esett e betegségre s néhány órai szenvedés után nagy kínok között kimitt.

Ugyanaz nap három éves kis testvére skarlátban halt meg.

— Lopnia kell. Az az illiai asszony, kiről e lap előző számában azt írunk, hogy órát lopott, e napokban ismét rozsz fát tett a tűzre. Az első útcaiban ugyanis egy szoknyát, a felsőben pedig vasalót lopott s mindkét tárgyat azonnal el is adta. A rendőség azonban ideje korán nyomára jött a tettesnek s így a károsultak visszakapták holmijukat. A valószínűleg kleptomániában szenvedő asszony hűvösen ül ebben a nagy melegben.

— Gyermek megözése. Selmeczbányának Banka nevű külvezájában Szlancsikné otthon hagyta 4 éves kis gyermekét egy másik gyermekkel együtt és ő munkára ment. A gyermekek a mestergereándorl levetették a gyufát s meggyújtották a bányamészet, melynek fényében kivantak gyönyörködni. Hogy, hogy nem, a kis Mária ruhája tüzet fogott s mire jaggatására a szomszédok segítségül jöttek, halált hozó égési sebeket kapott, s rövid perczek alatt iszonyú kínok között k. m. it.

A D Ó - Ü G Y .

* * A Selmecz- és Bélabánya városokra vonatkozó, az 1890—1892. évekre megállapítandó III. osztályu kereseti adónak, valamint a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok 1890. évi adójának és a bányaadóra tárgyálása f. é. augusztus-hó 5-én reggel 8 óra körül fog kezdődni a városi vigadó (felső Major) helyiségében; a tárgyálási naprendja a következő: augusztus délelőtti belváros I. negyed: augusztus 5-én délután belváros II. negyed: augusztus 6-án egész nap belváros III. negyed: augusztus 7-én egész nap belváros IV. negyed: augusztus 8-án délelőtti Bélabánya város III. oszt. kereseti adó. Augusztus 8-án délután a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adója és a bányaadó. Augusztus 9-én egész nap Hodrusbánya, Steffultó, Felső-Fuchsloch és Banka külvezák III. oszt. kereseti adó.

* * * Felgyelmezettjük azon polgártársainkat, kik illeték tartozásait meg eddig le nem fizették, tegyenek ezen kötelezettségüknek a selmeczi m. kir. adóhivatalnál mielőbb eleget; mert ezen illetékhátrálékokra a vegrehajtások f. é. július 30-án kezdődnek meg s a legnagyobb szigorral vezetettek keresztül.

Ü z e n e t ű n k .

Adélhez. Az a jó Adó tisztább érzelmet és jobb verset érdemel. — Sápadi leány. Közölköhetlen. Ugyan kérem, nem rokona Ön a vitész szerelmesnek: Butter Flóriának, ki „Bodzaszóra ludgasa ül” a sápadt jó leány mellett? mert lantja oly formán zöngödez. — „Bodzaszóra árnyában.” Ott nem lehet rozsa dölga, mi is el-hüselének állta ebben a nagy melegben: de hét minek gyötörteti magát az orthografiával? Irjen albumba, ne a nyilvánosság elől színt lapla.

H e t i n a p t á r .

Havi és heti nap.	Katholikus naptár.	Presbit. naptár.	Izraelita naptár.
27 Vasárnap	E 9 Pantaleon	E 8 Pentele	10 Tempelap.
28 Hétfő	Ince pp.	Sámson	11
29 Kedd	Mária, Beatrix	Mária	12
30 Szerda	Judit vt.	Judit	13 Túló
31 Csütörtök	Loyolai Ignác	Ignác	14
1 Péntek	Vasas sz. Péter	Görtrud	15 Tamás
2 Szombat	Gígonzi Alf. e. a.	Gusztáv	16 Sab. Woot.

